

Protocol Medische Handelingen

Formeel is het mogelijk dat een leerkracht of een onderwijsassistent op school bepaalde medische handelingen verricht. Deze zogeheten *voorbehouden handelingen*, zoals het spuiten van insuline bij een leerling met diabetes, worden uitgevoerd in opdracht van een arts. Dit is geregeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG).

Onder deze voorbehouden handelingen vallen bijvoorbeeld het geven van injecties, het uitvoeren van (blaas)catheterisaties, het verwisselen van beademingscanules en het toedienen van sondevoeding. Stuk voor stuk zijn dat handelingen die bij een ondeskundige uitvoering een aanmerkelijk risico met zich meebrengen voor de gezondheid van een patiënt.

Een aantal richtlijnen is noodzakelijk alvorens er een bekwaamheids- c.q. autorisatieformulier getekend kan worden:

- De medewerker mag alleen in opdracht van een zelfstandig bevoegd beroepsbeoefenaar (arts/verpleegkundige) handelen als de betreffende persoon bekwaam is bevonden door de behandelend arts. Dat houdt in dat er instructies gegeven moeten worden en dat de betrokkene de handeling één of meer keren onder begeleiding van een arts heeft moeten kunnen verrichten, zodat deze arts/verpleegkundige een oordeel kan vormen over de bekwaamheid van de medewerker.
- Omdat één van de voorwaarden is dat de persoon in kwestie zichzelf bekwaam en in staat moet achten tot het verrichten van een voorbehouden handeling, kan de directie een dergelijke handeling dus nooit tegen de wil verplicht opleggen.
- De medewerker mag alleen in geval van een noodsituatie handelen, waarin het medisch gezien noodzakelijk is om bijvoorbeeld een injectie te geven. Dit houdt in dat er niet preventief behandeld kan worden. Deze behandelingen zullen door de ouders of door een externe deskundige verricht moeten worden.
- Een behandelingsplan voor een eventuele noodsituatie zal samen met de ouders en de behandelend arts worden opgesteld en getekend.
- De directie zal instemming vragen aan de Medezeggenschapsraad en ook vastleggen onder welke voorwaarden wij de leerlingen behandelen.
- Zonder toestemming van de directie mag de medewerker geen medische handelingen verrichten. De directie is aansprakelijk voor de gevolgen van handelingen van het onderwijspersoneel en zal dan ook per geval een afweging maken over mogelijke risico's, die verbonden zijn aan het uitvoeren van medische handelingen. De uiteindelijke verantwoording blijft bij de ouders/verzorgers.
- Zowel het autorisatieformulier als het behandelingsplan dient ingevuld en ondertekend te zijn door de betrokken personen.

Het autorisatieformulier

Korte omschrijving specifieke handeling:

Wordt toegestaan aan:
(naam en voorletters medewerker)

Werkzaam als:
(functie en groep)

Bij:
(naam kind)

Bovengenoemde medewerker heeft hiertoe concrete instructie van ondergetekende deskundige ontvangen en acht zich bekwaam.

N.B.: Het is geen automatisme dat de medewerker die hierbij bekwaam is, een collega ook bekwaam kan maken. Hiertoe moet een aparte afspraak worden gemaakt met de betrokken medische deskundige voor instructie. Dit formulier geeft de autorisatie aan één medewerker voor één bepaald kind. Nadrukkelijk wordt aangetekend dat de behandelend arts en het bevoegd gezag ervan overtuigd zijn dat de bovengenoemde medewerker de handeling daadwerkelijk kan uitvoeren.

Naam, handtekening en datum:

Medewerker

Ouders

Directeur

Behandelend arts

N.B.: Dit formulier wordt in viervoud ter ondertekening aan de betrokkenen voorgelegd. Hierna ontvangt de medewerker een exemplaar. De directie, de behandelend arts en de ouders bewaren een kopie.

Behandelingsplan

- **Dit is een voorbehouden behandeling en mag alleen verricht worden door een bekwaam persoon en in opdracht van de arts en de betreffende ouders. De uiteindelijke verantwoording blijft bij de ouders/verzorgers!**

Doel:

Parenteraal toedienen van medicijnen op steriele wijze onder de huid. Naast algemene info moeten er ook praktische afspraken worden gemaakt, te weten:

Waar kan de leerling zich inspuiten?	
Wenst de leerling iemand bij zich te hebben bij het spuiten? Zo ja..Wie?	
Op welke tijdstippen mag hij spuiten?	
Welke hoeveelheden worden er gespoten?	
Plaats van injecteren	bovenbeen / bovenarm / buik rondom de navel / bil / anders, te weten:
Zijn alle benodigdheden voor het steriel injecteren aanwezig en zijn deze ook binnen de houdbaarheidsdatum?	Ja / Nee
In de klas is het wenselijk een droge koek (langwerkende suikers) en een vruchtensap (snelwerkende suikers) te hebben voor diabetici?	Ja / Nee
Waar wordt Glucagen® bewaard voor diabetici (in welke ijskast?) (een kwestie van snel te reageren als de leerling in coma valt, iedere betrokken leerkracht moet daarvan op de hoogte zijn)	
Wie is bekwaam om de Glucagen®-inspuiting te geven bij diabetici bij een noodsituatie? Of welke arts/verpleegkundige belt men in geval van nood op?	Arts/verpleegkundige: Telefoonnr.:
Wordt er een 'buddy' aangesteld in de klas, die de leerling helpt observeren (bleekzien enz.)? <i>Uit ervaring blijkt dat deze buddy's een observatorische meerwaarde kunnen bieden.</i>	
Is het noodzakelijk dat er gecontroleerd wordt tijdens de	Ja / Nee

schooluren of de waarde te hoog of te laag liggen bij diabetici?	
<p>Wie is er verantwoordelijk als de betrokken leerkracht uitvalt wegens ziekte of een vrije dag?</p> <p>Bij het niet beschikbaar zijn van een bekwaam persoon dienen de ouders op te hoogte te worden gesteld.</p>	<p>of</p> <p>Ouders inlichten: ja / nee</p>
<p>Wie draagt er zorg voor de medicatie bij schoolreis of excursies? <i>Bij zwemactiviteiten dient de badmeester op de hoogte te zijn.</i> Bij schooluitstapjes zal men de ouders inlichten omtrent de activiteiten en op welk tijdstip deze zullen plaatsvinden, zodat het insulineschema efficiënt aangepast kan worden.</p>	

Ouders verplichten zich hierbij dat eventuele veranderingen in gebruik van medicatie en voedingsvoorschriften worden overgedragen aan het bekwame medewerker. Tevens dienen zij zorg te dragen dat de medicijnen voldoen aan het houdbaarheidsdatum.

Datum:

Naam personeelslid:

Naam ouders:

N.B.: Dit formulier wordt in drievoud ter ondertekening aan de betrokkenen voorgelegd. Hierna ontvangt de medewerker een exemplaar. De directie en de ouders bewaren een kopie.

Signalen bij een Hypoglykemische coma

(te laag bloedsuikergehalte)

- Bleek
- Trillen
- Transpireren (soms hevig)
- Onrust
- Bewusteloos (coma)

Een hypo kan alleen vastgesteld worden door middel van een vingerprik om de bloedsuikerwaarde te bepalen. Normale waarden tussen de 3,9 – 5,6 mmol/L

Bij te lage bloedsuikerwaarde en indien het kind nog aanspreekbaar is, zo spoedig mogelijk 50 gram dextropur (in poedervorm) oplossen in beetje water en dit zo snel mogelijk toedienen met lepeltje. Resultaat is vaak een snel herstel. 50 gram dextropur is ca. 6 eetlepels.

Indien de waarde zo laag is en het kind in coma is, de arts/verpleegkundige raadplegen en zal in overleg met de arts worden overgegaan tot het geven van een glucagen injectie.

Belangrijk is: maak afspraken met de leerling die diabetes heeft,. Het vertrouwen in de juf of meester vergroot hierdoor. Als een kind zich niet goed voelt is dat vaak na extra inspanning, gymles, sportdag, etc.

Ook met infectieziektes (griep) kan dit gevolgen hebben voor diabetes kinderen.